

*Przedmiotowy System Oceniania z geografii
oraz
z geografii z ochrona i kształtowaniem środowiska
w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych
w Radzynie Podlaskim*

Cele edukacyjne w nauczaniu *geografii* w *liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym oraz technikum* zawarte w podstawie programowej **Rozp.MENiS z dn 25 lutego 2002 r.**

1. Rozszerzenie wiedzy niezbędnej do zrozumienia istoty zjawisk oraz charakteru i dynamiki procesów zachodzących w środowisku geograficznym w skali lokalnej, krajowej (geografia Polski), wielkich regionów i świata.
2. Poznanie, zrozumienie i interpretowanie związków przyczynowo-skutkowych i funkcjonalnych w różnych skalach przestrzennych i czasowych.
3. Zdobywanie umiejętności geograficznych niezbędnych do stosowania w praktyce opanowanej wiedzy geograficznej.
4. Przekonanie o potrzebie uczestnictwa w rozwoju własnego regionu i Polski oraz podejmowania działań na rzecz zachowania ich dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.
5. Zrozumienie złożoności świata, współzależności jego poszczególnych elementów i gotowości do udziału w jego przekształcaniu zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Cele edukacyjne w nauczaniu *geografii z ochroną i kształtowaniem środowiska* w *zasadniczych szkołach zawodowych* zawarte w podstawie programowej **Rozp.MENiS z dn 25 lutego 2002 r.**

1. Uporządkowanie i ugruntowanie wiedzy oraz umiejętności geograficznych zdobytych w toku wcześniejszej edukacji geograficznej.
2. Integrowanie zdobywanej nowej wiedzy geograficznej z zasadami zrównoważonego rozwoju, obejmującego wymiar ekonomiczny, społeczny i środowiskowy, w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej.
3. Przygotowanie do wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju i racjonalnej gospodarki zasobami naturalnymi w miejscu pracy i w życiu codziennym w warunkach gospodarki rynkowej.

I. Przedmiot oceniania

1. Ocenianie w zakresie geografii ma na celu przede wszystkim:

- a) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- b) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- c) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- d) dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- e) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

2. Ocenie podlegają umiejętności i wiadomości ujęte w planie metodycznym nauczyciela.

3. Wykaz umiejętności i wiadomości podany jest do wiadomości uczniów i rodziców na początku roku szkolnego.

II. Formy i zasady oceniania

1. Ocenie w danym semestrze roku szkolnego podlegają umiejętności i wiadomości ucznia zaprezentowane poprzez:

- a) co najmniej jedną wypowiedź ustną obejmującą materiał z trzech ostatnich (bieżących) lekcji,
- b) co najmniej jedną krótkoterminową pracę domową,
- c) przygotowanie i opracowanie przynajmniej jednej pracy domowej o charakterze zbiorczym (długoterminowej w formie graficznej, pisemnej lub ustnej),
- d) wykonywanie zestawów zadań zamieszczonych w zeszytach ćwiczeń,
- e) udzielanie odpowiedzi na pytania lub zadania zawarte w jednym lub dwóch kartkówkach 10 minutowych, obejmujących zagadnienia z trzech ostatnich lekcji,

- f) udzielanie odpowiedzi na pytania lub zadania zawarte w jednej lub dwóch klasówkach czy testach
- g) sumaryczne w danym okresie odpowiedzi sugerujące znajomość i umiejętność korzystania z mapy,
- h) sumaryczną w danym okresie aktywność na lekcjach.

2. Zasady przeprowadzania i oceniania dłuższych prac pisemnych – sprawdzianów

- a) w klasach z 2 godzinami geografii przeprowadza się 2 – 4 sprawdzianów w semestrze;
- b) w klasach z 1 godziną geografii przeprowadza się 1 - 2 sprawdziany w semestrze;
- c) w ciągu roku przeprowadza się minimum 1 sprawdzian ze znajomości mapy ;
- d) przed sprawdzianem z większej partii materiału nauczyciel podaje zagadnienia określające zakres materiału do nauczania;
- e) sprawdziany są zapowiadane, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i każdy z nich jest obowiązkowy.

2.1. Ocenianie bieżące, klasyfikowanie semestralne i końcoworoczne ustala się w stopniach wg powszechnie przyjętej sześciostopniowej skali:

- niedostateczny (1)
- dopuszczający (2),
- dostateczny (3),
- dobry(4),
- bardzo dobry (5),
- celujący (6),

2.2. Dopuszcza się dostawianie do oceny bieżącej lub semestralnej znaku „plus” (+) i „minus” (-) przy odpowiednio górnej lub dolnej granicy procentowej.

2.3.a. Oceny ze sprawdzianów i innych pisemnych prac kontrolnych ustala się wg następującej skali:

- niedostateczny	0 - 39 % odpowiedzi poprawnych
- dopuszczający	40 - 49 %
- dostateczny	50 - 69 %
- dobry	70 - 89 %
- bardzo dobry	90 - 100%
- celujący	100% odpowiedzi poprawnych, ale dodatkowo rozszerzonych o wiadomości ponadprogramowe,

2.3.b. Oceny z prac testowych ustala się wg następującej skali:

- niedostateczny	0 - 50 % odpowiedzi poprawnych
- dopuszczający	51 - 59 %
- dostateczny	60 - 74 %
- dobry	75 - 89 %
- bardzo dobry	90 - 100 %

2.4. Na sprawdzenie i ocenę prac pisemnych jednogodzinnych ustala się termin do dwóch tygodni (zastrzega się prawo do przedłużenia terminu sprawdzenia prac z przyczyn losowych, niezależnych od nauczyciela).

2.5. W przypadku, gdy uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu w wyznaczonym terminie – ma obowiązek zaliczyć dany materiał w ciągu 4 tygodni od daty sprawdzianu. W przypadku, gdy

uczeń w ciągu tego czasu nie przystąpi lub odmówi pisania pracy – otrzymuje ocenę niedostateczną.

2.6. Poprawa sprawdzianu dotyczy tylko uczniów, którzy otrzymali ocenę niedostateczną – oceny pozytywne nie podlegają poprawie.

2.7. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z pracy pisemnej, uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy w terminie 2 tygodni od omówienia pracy. Ocena z tej poprawy jest wstawiana do dziennika.

2.8. Ocenę niedostateczną ze sprawdzianu uzyskuje uczeń przyłapany na ściąganiu. Uczeń taki ma prawo do jednokrotnej poprawy sprawdzianu w terminie 2 tygodni od omówienia sprawdzianu.

3. Zasady oceniania odpowiedzi ustnych oraz przeprowadzania i oceniania krótkich prac pisemnych **- kartkówek**

- a) zarówno odpowiedzi ustne jak i kartkówki sprawdzają wiedzę ucznia dotyczącą materiału bieżącego (3 ostatnie lekcje);
- b) oceny uzyskane z kartkówki i odpowiedzi ustnej są traktowane w sposób jednakowy;
- c) oceny uzyskane z odpowiedzi ustnej lub kartkówki nie podlegają poprawie;

4. Zasady oceniania prac domowych

W ocenie prac domowych pod uwagę brane są przede wszystkim elementy: systematyczność, samodzielność, poprawność merytoryczna, umiejętność korzystania ze źródeł informacji geograficznej, estetyka.

5. Zasady zgłaszania nieprzygotowania

- a) brak przygotowania do lekcji obejmuje m.in.: brak pracy domowej, brak podręcznika lub zeszytu, brak przygotowania z ostatnich 3 tematów;
- b) w ciągu semestru uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji:
 - 2 razy – w klasach z 2 godzinami geografii w tygodniu,
 - 1 raz – w klasach z 1 godziną geografii w tygodniu,każde następne nieprzygotowanie to ocena niedostateczna,
- c) nieprzygotowanie zgłaszane jest nauczycielowi osobiście, po sprawdzeniu listy;
- d) w przypadku, gdy uczeń zgłaszający nieprzygotowanie przeszkadza w prowadzeniu lekcji – jego wiedza może być oceniona mimo zgłoszenia braku przygotowania.

III. Zasady oceniania semestralnego i końcoworocznego

1. Ocena semestralna i końcoworoczna nie jest średnią ocen cząstkowych. Uzyskanie stopnia cząstkowego stanowią oceny semestralne o różnej wadze.

Ustala się w skali 1-5 wagę ocen w następującej formie:

- sprawdziany pisemne	5
- testy wielokrotnego wyboru	5
- znajomość mapy (konturówki)	4
- odpowiedzi ustne	3
- kartkówki (3 ostatnie lekcje)	3
- domowe prace pisemne	2
- aktywność na lekcji	1
- przygotowanie do lekcji (podr., ćwicz.)	1

2. Przy wystawianiu oceny końcoworocznej bierze się pod uwagę ocenę semestralną
3. Ocenę niedostateczną na semestr I, uczeń może poprawić w formie określonej przez nauczyciela, w terminie do 31 marca. Brak zaliczenia semestru 1 przy bardzo słabych wynikach w semestrze 2 skutkuje brakiem promocji do następnej klasy z geografii.
4. Ocenę klasyfikacyjną roczną ustala nauczyciel.
5. Przy wystawianiu oceny semestralnej i końcoworocznej ustala się następujące kryterium:

a) ocenę niedostateczną (1)

- otrzymuje uczeń, którego luki w wiadomościach i umiejętnościach objętych programem nauczania są trudne do uzupełnienia, wynikają one z braku zainteresowania nauką, absencją i notorycznym nieprzygotowaniem do zajęć.

b) ocenę dopuszczającą (2)

- otrzymuje uczeń, który dysponuje niepełną wiedzą określoną programem oraz przynajmniej 50% umiejętności

- w niezbędnym toku dalszego kształcenia,
- zna podstawowe terminy,
- potrafi wyjaśnić podstawowe zjawiska zachodzące w środowisku naturalnym,
- przy wykonywaniu prostych ćwiczeń korzysta w dużej mierze z pomocy nauczyciela lub kolegów.

c) ocenę dostateczną (3)

- otrzymuje uczeń, który posiada kompetencje określone w punkcie b,
- poprawnie stosuje terminologię geograficzną,
- dostrzega związki między środowiskiem geograficznym a działalnością człowieka,
- poprawnie korzysta z mapy, jako źródła wiedzy geograficznej,

d) ocenę dobrą (4)

- otrzymuje uczeń, który posiada kompetencje określone w punktach b-c,
- prawidłowo określa zjawiska zachodzące w przyrodzie,
- nazywa i wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe zachodzące pomiędzy poszczególnymi powłokami Ziemi,
- wykorzystuje diagramy i wykresy jako źródła wiedzy geograficznej,
- sprawnie posługuje się mapą,

e) ocenę bardzo dobrą (5)

- otrzymuje uczeń, który posiada kompetencje określone w punktach b-d,
- wykazuje umiejętności pozyskiwania i przetwarzania informacji,
- biegle posługuje się mapą fizyczną świata i Polski,
- samodzielnie planuje i przeprowadza obserwacje środowiska geograficznego,

f) ocenę celującą (6)

- otrzymuje uczeń, który posiada kompetencje określone w punktach b-e,
- twórczo rozwija zainteresowania naukami geograficznymi,
- dysponuje wiedzą i umiejętnościami znacznie wykraczającymi poza obowiązujący program,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach geograficznych,